

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

08. november 2021

Besvarelse af spørgsmål 1 ad L 10 stillet af udvalget den 28. oktober 2021 efter ønske fra Rune Lund (EL).

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

I catch-all-bestemmelsen i den nye dual use-forordning angives det i forordningens artikel 5, stk. 1, at myndigheden (Erhvervsstyrelsen) skal stille krav om tilladelse til eksport af dobbeltanvendelsesprodukter, som ikke er omfattet af styrelsens kontrolliste, hvis styrelsen er »gjort bekendt med«, at produkterne kan være bestemt til intern undertrykkelse og/eller alvorlige krænkelse af menneskerettigheder og den humanitære folkeret. I samme artikel stk. 2 stilles et krav til virksomhederne om orientering af Erhvervsstyrelsen, hvis en eksportør iht. sin procedure for »passende omhu«, selv har kendskab til en risiko for denne type anvendelse af produkterne. Kort sagt giver catch-all-bestemmelsens artikel 5 stk. 1 og stk. 2 ansvaret til både kontrolmyndighed og eksportør, tilsyneladende i omvendt rækkefølge.

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 579800026001
em@em.dk
www.em.dk

Vil ministeren, henset til FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv (UNGP's), præcisere i lovgivningen, hvilken instans, Erhvervsstyrelsen eller eksportøren, der har det primære ansvar for at udøve rettidig omhu, når det kommer til at erhverve kendskab til, om et givent dobbeltanvendelsesprodukt risikerer at bidrage til krænkelse af menneskerettigheder og/eller humanitær folkeret?

Svar:

Det fremgår af dual-use-forordningens artikel 5, stk. 1, at kravet om tilladelse til eksport af cyberovervågningsprodukter, der ikke er opført på listen i bilag I, dvs. EU's kontrolliste, gælder i tilfælde, hvor eksportøren af Erhvervsstyrelsen er blevet gjort bekendt med, at de pågældende produkter kan være bestemt til anvendelse i forbindelse med intern undertrykkelse og/eller alvorlige krænkelse af menneskerettigheder og den humanitære folkeret. Efter artikel 5, stk. 1, udløses kravet om tilladelse, når Erhvervsstyrelsen har underrettet eksportøren om, at der er en risiko for, at produkterne i den konkrete eksport kan blive misbrugt til krænkelse af menneskerettighederne.

Forordningens artikel 5, stk. 2, vedrører derimod den situation, hvor en eksportør på baggrund af sine egne interne undersøgelser af en konkret eksport selv har fået kendskab til, at de cyberovervågningsprodukter, som ikke er opført på EU's kontrolliste, og som eksportøren ønsker at eksportere, kan bruges til krænkelse af menneskerettighederne. I denne situation har eksportøren pligt til at meddele dette til Erhvervsstyrelsen, som herefter afgør, om der skal kræves tilladelse til eksporten. Der kan i denne sammenhæng henvises til EU's vejledning om interne compliance programmer (ICP), der skal hjælpe virksomhederne med at overholde eksportkontrolreglerne på dual-use området.

Selve ansvaret, for at en eksport er lovlig i henhold til dual-use-forordningen, påhviler altid eksportøren. Det er fastsat i den danske udførselsbekendtgørelse.

Da det allerede er præciseret i vores nationale lovgivning, at det er eksportøren, der har det primære ansvar, mener jeg ikke, der er behov for at præcisere dette yderligere i vores lovgivning. Det giver god mening, at eksportøren har det primære ansvar eftersom virksomhederne bedst selv kender deres produkter og i langt de fleste tilfælde selv i stand til at vurdere, om deres eksporter er omfattet af eksportkontrol. I tvivlstilfælde kan virksomheden få hjælp hos Erhvervsstyrelsen.

Hertil kommer, at Folketinget sidste år strammede reglerne, så Erhvervsstyrelsen fik mulighed for at foretage kontrolbesøg hos danske virksomheder og kræve alle nødvendige oplysninger udleveret. Dette er med til at styrke kontrollen på området.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup